

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 210.965 van 3 februari 2011

in de zaak A. 173.166/XII-4770

In zake:

1. het OPENBAAR CENTRUM VOOR
MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN
SINT-GENESIUS-RODE
2. het OPENBAAR CENTRUM VOOR
MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN KRAAINEM
3. het OPENBAAR CENTRUM VOOR
MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN LINKEBEEK
4. de GEMEENTE KRAAINEM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrik De Maeyer
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partijen:

1. het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAAT-
SCHAPPELIJK WELZIJN VAN DROGENBOS
2. de GEMEENTE LINKEBEEK
3. de GEMEENTE SPIERE-HELKIJN
4. de GEMEENTE DROGENBOS
5. het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAAT-
SCHAPPELIJK WELZIJN VAN SPIERE-HELKIJN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrik De Maeyer
kantoor houdend te 1160 Brussel

I. Voorwerp van het beroep

Het beroep, ingesteld op 19 mei 2006, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van 10 februari 2006 van de Vlaamse Regering houdende de minimale voorwaarden voor het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en bepaling over de taalpremie, inzonderheid zijn artikel 16”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekers hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Drogenbos, de gemeente Linkebeek, de gemeente Spiere-Helkijn, de gemeente Drogenbos en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Spiere-Helkijn hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomsten zijn toegestaan bij beschikking van 12 september 2006. De tussenkommende partijen hebben een memorie ingediend.

Auditeur Bart Weekers heeft een verslag opgesteld.

Verzoekers en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 september 2010, datum waarop de zaak is uitgesteld tot de terechtzitting van 19 oktober 2010.

Staatsraad Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Patrik De Maeyer, die verschijnt voor de verzoekende en de tussenkomende partijen, en advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Iris Verheven heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Voorgaanden

3. Het besluit van 10 februari 2006 van de Vlaamse regering houdende de minimale voorwaarden voor het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en bepaling over de taalpremie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 maart 2006 en in werking getreden op 1 januari 2006, bepaalt in artikel 16:

“De raad kan geen taalpremie instellen of behouden voor zijn personeelsleden.

Onder taalpremie in het eerste lid wordt verstaan elke toelage toegekend aan het personeelslid dat op grond van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 18 juli 1966, verplicht is tot kennis van de tweede taal of elke andere toelage toegekend aan het personeelslid voor het gebruik van een andere taal dan het Nederlands”.

4. Het besluit van 10 februari 2006 wordt met ingang van 1 januari 2008 opgeheven door artikel 222, 18°, van het besluit van 7 december 2007 van de Vlaamse regering houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en houdende enkele bepalingen betreffende de rechtspositie van de secretaris en de ontvanger van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 24 december 2007.

Eveneens met ingang van 1 januari 2008 schrijft artikel 131, tweede lid, van het besluit van 7 december 2007 voor:

“De raad kan geen taalpremie instellen of behouden voor de personeelsleden. Onder taalpremie wordt verstaan elke toelage, toegekend aan het personeelslid dat op grond van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 18 juli 1966, verplicht is tot kennis van de tweede taal, of elke andere toelage, toegekend aan het personeelslid voor het gebruik van een andere taal dan het Nederlands”.

In het Verslag aan de Vlaamse regering wordt terzake onder meer toegelicht (B.S. 24 december 2007, 65.216):

“De opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 februari 2006 houdende de minimale voorwaarden voor het mandaatsstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en bepaling over de taalpremie, betekent niet dat de taalpremie weer kan worden ingevoerd. De bepaling over de taalpremie in het vermelde besluit wordt uitdrukkelijk overgenomen in het tweede lid van [artikel 131]. De Vlaamse Regering wijzigt haar houding op dat vlak dus niet”.

IV. Belang en nadere bepaling van het voorwerp

5. In de laatste memorie betwist verwerende partij het actueel belang van verzoekers omdat zij “principieel het verbod [op het instellen of behouden van een taalpremie] bestrijden, maar dit slechts doen bij het voor de eerste maal invoeren van de regeling” en “de tweede actueel geldende regeling niet aanvechten”.

Op hun beurt verklaren verzoekers en tussenkomende partijen in de laatste memorie “hun verzoekschrift uit te breiden tot het besluit van de Vlaamse regering van 7 december 2007 [...] in de mate dat het in onderhavige zaak aangevochten reglement louter wordt bevestigd naar de toekomst toe, zodat het thans bestreden besluit zijn nadelige effecten ook nog laat doorwerken voor wat de periode na 1 januari 2008 betreft”.

Ter terechtzitting verzet verwerende partij zich tegen de uitbreiding.

6. Zoals verwerende partij terecht opmerkt, beogen verzoekers principieel de vernietiging van het verbod, waarin de verwerende partij heeft voorzien, tot het instellen of behouden van een taalpremie.

Ten tijde van het indienen van het beroep kreeg dat verbod formeel gestalte in het artikel 16 van het besluit van 10 februari 2006 van de Vlaamse regering. Thans is dat het geval in het artikel 131, tweede lid, van het besluit van 7 december 2007 van de Vlaamse regering, welke bepaling het oorspronkelijk in het artikel 16 vastgelegde verbod zonder enige wijziging voor de toekomst heeft overgenomen en voortgezet.

7. De vaststelling dat het bestuur de initieel bestreden beslissing door een nieuwe heeft vervangen hoeft niet in alle omstandigheden te betekenen dat het beroep onontvankelijk is geworden. Zoals de Raad van State bijvoorbeeld ook in het arrest inzake Tück, nr. 140.646 van 15 februari 2005, oordeelde, is dat onder meer niet het geval “wanneer die vervangende beslissing inhoudelijk niet wezenlijk van de eerste verschilt waardoor het materieel voorwerp van het beroep ongewijzigd is gebleven”. Dan kan in principe het beroep geacht worden tegen de vervangende beslissing gericht te zijn, voor zoveel althans de verzoekende partij, om redenen die de hare zijn, niet zou hebben verkozen tegen de vervangende beslissing met een nieuw annulatieberoep op te komen.

8. Als gezien, heeft het besluit van 7 december 2007 van de Vlaamse regering de gegevens van het hangende proces niet gewijzigd; het materieel voorwerp van het proces is onveranderd gebleven.

Geïnterpreteerd naar zijn materieel voorwerp, dient het voorliggende beroep op vandaag geacht te worden mede gericht te zijn tegen het artikel 131, tweede lid, van het besluit van 7 december 2007.

9. Verwerende partij wordt dan ook niet gevolgd waar zij tegenwerpt dat verzoekers zonder het vereiste actueel belang zijn omdat zij

slechts het taalpremieverbod in het besluit van 10 februari 2006 van de Vlaamse regering zouden bestrijden en niet “de tweede actueel geldende regeling”.

V. Grond van de zaak

10. Wat de grond van zaak betreft is het auditoraatsverslag ertoe beperkt voor te stellen dat aan het Grondwettelijk Hof de prejudiciële vraag wordt gesteld die verzoekers in hun verzoekschrift “in ondergeschikte orde” opperen, namelijk voor het geval dat hun “hiervoor opgeworpen middelen als ongegrond zouden dienen te worden afgewezen”:

“In de veronderstelling dat artikel 116 van het Gemeentedecreet een afdoende wettelijke basis zou verschaffen om een algemeen verbod op taalpremies in te stellen, schendt dat artikel al dan niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet afzonderlijk, dan wel in samenhang gelezen met de artikelen 41 en 162 van de Grondwet, alsook met de artikelen 24-30 SWT, doordat de autonomie van de Vlaamse (faciliteiten)gemeenten en OCMW’s beknot wordt, mogelijk zelfs op een wijze die de naleving van de SWT in het gedrang brengt?”.

11. Daargelaten nog of de voorgestelde vraag zich wel leent tot een onderzoek en beoordeling door het Grondwettelijk Hof, kan ze hoe dan ook, in de huidige stand van de procedure, bezwaarlijk als prejudicieel worden beschouwd.

Immers moet ze alleen aan bod komen “[i]n de veronderstelling dat artikel 116 van het Gemeentedecreet een afdoende wettelijke basis zou verschaffen om een algemeen verbod op taalpremies in te stellen”, wat verzoekers in hun middelen juist bestrijden.

In die omstandigheden is het, bij gebrek aan een onderzoek van de middelen, voorbarig en proceseconomisch niet verantwoord om het Grondwettelijk Hof de vraag voor te leggen. Er kan van de vraag nu eenmaal niet worden uitgemaakt, zonder op het onderzoek en de beoordeling van de middelen vooruit te lopen, of het antwoord erop wel nodig is ter beslechting van het geschil.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent de debatten.

2. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee gelast een aanvullend verslag op te stellen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 februari 2011, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest